

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **Ing. G. D.**, bývajúcej v K., proti odporcovi **Mgr. J. D.**, bývajúcemu v K., zastúpenému JUDr. T. V., advokátkou so sídlom v K., **o zrušenie práva spoločného nájmu družstevného bytu**, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 20 C 272/2003, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 20. marca 2013 sp. zn. 11 Co 85/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Navrhovateľke nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice II rozsudkom z 29. novembra 2011 č.k. 20 C 272/2003-279 zrušil účastníkom právo spoločného nájmu k 3-izbovému bytu s príslušenstvom, ktorý sa nachádza na prízemí domu č. 13 na Z. (ďalej len „sporný byt“), a určil, že výlučnou nájomníčkou sporného bytu ako aj výlučnou členkou Stavebného bytového družstva II. Košice (ďalej len „SBD“) sa stáva navrhovateľka. Odporcovi uložil povinnosť vystáť sa zo sporného bytu do 15 dní od právoplatnosti rozsudku bez nároku na zabezpečenie bytovej náhrady. Rozhodol tiež o trovách konania. Vychádzal zo zistenia, že sporný byt nadobudli účastníci za trvania ich manželstva, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Košice II č.k. 21 C 136/2000; maloleté deti boli zverené do výchovy a opatery navrhovateľky. Pre vážne nezhody počas manželstva sa navrhovateľka odsťahovala aj s deťmi k rodičom do rodinného domu, ktorého sa po smrti otca stala podielovou spoluvlastníčkou. Po rozvedení nedošlo medzi bývalými manželmi k dohode o ďalšom užívaní sporného bytu. Vychádzajúc z § 705 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka súd prvého stupňa pri rozhodovaní o ďalšom nájme sporného bytu prihliadol na záujmy detí, ktoré bývajú s matkou. Zohľadnil tiež, že plnoletý syn účastníkov nemá možnosť zadovážiť si samostatné bývanie. So zreteľom na všetky tieto dôvody,

osobitne účelné využitie sporného bytu, určil navrhovateľku za jej výlučnú nájomníčku a členku SBD. Poznamenal, že navrhovateľka je síce spoluvlastníčkou rodinného domu, ide však o rodinný dom malý, len s jednou bytovou jednotkou, ktorý nezabezpečuje dostatočné podmienky prípravy maloletej dcéry na budúce povolania a ani dôstojný štandard pre navrhovateľku a jej plnoletého syna. Rozhodnutie o povinnosti odporcu z bytu sa vyst'ahovať bez zabezpečenia bytovej náhrady odôvodnil tým, že odporca má zabezpečené bývanie v byte jeho terajšej manželky, ku ktorému mu uzavretím manželstva s ňou vzniklo právo spoločného nájmu. Okolnosť, že terajšia manželka odporcu v priebehu konania previedla svoje členské práva a povinnosti k tomuto družstevnému bytu na tretiu osobu, na tom nič nemení (právny úkon o prevode týchto členských práv je totiž neplatný). Súd poukázal aj na to, že odporca je síce vlastníkom schátranej nehnuteľnosti neschopnej na bývanie, jej predajom by však mohol získať finančné prostriedky na zabezpečenie svojho bývania. Navyše, zabezpečené má bývanie aj ako spoločný nájomca bytu v Moldave nad Bodvou. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie odporcu Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 20. marca 2013 sp. zn. 11 Co 85/2012 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny (§ 219 O.s.p.); rozhodol tiež o trovách konania. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými závermi a právnym posúdením veci súdom prvého stupňa. Za správny považoval jeho záver, že záujmy odporcu neprevažujú nad záujmami navrhovateľky a detí účastníkov konania. I keď je maloletým dieťaťom už iba dcéra účastníkov, nezanedbateľný je aj záujem plnoletého syna účastníkov, ktorý je nezamestnaný, neschopný sám sa živiť a odkázaný na bývanie v spornom byte. Súd prvého stupňa nepochybil, keď pri rozhodovaní o ďalšom nájme z týchto dôvodov uprednostnil navrhovateľku pred odporcom. S prihliadnutím na účel § 705 ods. 3 Občianskeho zákonníka správne vzal zreteľ na záujmy oboch detí účastníkov, najmä potrebu zabezpečenia ich trvalého bývania a poskytnutia možnosti pokojného a usporiadaného spolužitia s navrhovateľkou v spornom byte. Stotožnil sa aj so záverom súdu prvého stupňa, že rodinný dom, ktorého je navrhovateľka spoluvlastníčkou, nezabezpečuje primeranú kvalitu bývania na požadovanej úrovni. Žiadne iné okolnosti tvrdené odporcom nepochybnili uprednostnenia uvedených záujmov navrhovateľky a detí účastníkov konania. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti výroku rozsudku odvolacieho súdu o povinnosti odporcu z bytu sa vyst'ahovať do 15 dní po právoplatnosti rozsudku bez nároku na zabezpečenie bytovej náhrady podal

odporca dovolanie s tým, že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom a sú dané dovolacie dôvody v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa § 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“), ktorého účinným prostriedkom nápravy je dovolanie. Podľa jeho názoru nesie postup odvolacieho súdu znaky odmietnutia spravodlivosti a dôvodne vyvoláva nespokojnosť tiež z dôvodu porušenia práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“). Odvolací súd si v celom rozsahu osvojil dôvody rozsudku súdu prvého stupňa bez toho, aby ich prehodnotil vzhľadom na jeho odvolacie argumenty. Napadnuté rozhodnutie je v rozpore so zákonom, nepresvedčivé, nerešpektujúce judikatúru a aj svojvoľné a arbitrárne. Vytýkal súdu, že o jeho bezpodmienečnej povinnosti vystáť sa zo sporného bytu rozhodol bez zreteľa na judikatúrou vymedzený okruh okolností, ktoré súd skúma pri uložení povinnosti vypratať byt. V súvislosti s tým poukázal na to, že sa väčšou mierou pričínil o nadobudnutie sporného bytu, je 70% invalid a nachádza sa v sociálnej situácii hodnej osobitného zreteľa. Zastával názor, že pre posúdenie veci je bezvýznamné uzatvorenie ďalšieho manželstva po rozvode účastníkov konania a spôsob vyporiadania majetkových práv jeho terajšej manželky s jej bývalým manželom. Vyslovil presvedčenie, že k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen nečinnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím, ako tomu bolo aj v danej veci. Z uvedených dôvodov žiadal rozsudky odvolacieho a prvostupňového súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Navrhovateľka sa k dovolaniu odporcu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015, lebo dovolanie bolo podané pred týmto dňom)] po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods.1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť.

Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Najvyšší súd nemá v dovolacom konaní možnosť preskúmať správnosť každého rozhodnutia odvolacieho súdu, nemá ani neobmedzenú možnosť „zjednať“ nápravu dôsledkov prípadných nedostatkov, chýb, neúplností alebo iných nesprávností vyskytujúcich sa v rozhodnutiach všeobecných súdov. Zodpovedá to plne zásade, podľa ktorej právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej; to platí aj pre dovolacie konanie (I. ÚS 4/2011).

Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť mimoriadneho opravného prostriedku dovolateľa pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu účastníka stojaceho na opačnej procesnej strane. Porušenie princípov spravodlivého procesu totiž spočíva „v takom postupe a rozhodnutí mimoriadneho opravného súdu, ktorými sa nad rámec zákonných predpokladov prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku zrušuje právoplatné rozhodnutie a vec účastníka sa dostáva opätovne pred súd, ktorý musí o veci znovu konať a rozhodovať, pretože to vytvára opätovne stav právnej neistoty, ktorá už bola nastolená právoplatným rozhodnutím súdu nižšieho stupňa“ (II. ÚS 172/03).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Na rozdiel od odvolania (riadneho opravného prostriedku), ktorým možno napadnúť ešte neprávoplatné rozhodnutie, je dovolanie mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť.

Občiansky súdny poriadok vychádza z tejto mimoriadnej povahy dovolania a v nadväznosti na to aj upravuje podmienky, za ktorých je dovolanie prípustné. Pokiaľ

je odvolanie zásadne prípustné (ak Občiansky súdny poriadok v prípade niektorých rozhodnutí výslovne neustanovuje inak), dovolanie – naopak – je prípustné, len ak to Občiansky súdny poriadok výslovne uvádza. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto mimoriadnosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci, a proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Dovolanie odporcu nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ale proti takému potvrdzujúcemu rozsudku, ktorý nemá znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O.s.p.; najvyšší súd dosiaľ v tejto veci nerozhodoval, preto ani nevyslovil záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Prípustnosť podaného dovolania preto z § 238 O.s.p. nevyplýva.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh

na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (vid' napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní ich existencia ani nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania odporcu preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Odporca v dovolaní namieta, že súdy mu odňali možnosť konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv – vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

Z obsahu dovolania vyplýva, že k dovolateľom tvrdenému odňatiu možnosti pred súdom konať (v zmysle znemožnenia realizácie jeho procesných oprávnení) malo

dôjsť rozhodnutím súdov, ktoré prehliadajú významné skutkové okolnosti a spočívajú na nesprávnych právnych záveroch; dovolanie tiež naznačuje, že napadnutý rozsudok nie je dostatočne odôvodnený.

Odporca neuvádza, konkrétne ktoré procesné oprávnenie mu odvolací súd odňal, prípadne realizáciu ktorého procesného oprávnenia mu znemožnil. Najvyšší súd pritom už v rozhodnutí publikovanom pod R 125/1999 uviedol, že prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nemožno extenzívne vykladať v súvislosti s postupom súdu vtedy, ak ide o faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. Rovnako v uznesení z 11. júla 2012 sp. zn. 5 Cdo 201/2011 konštatoval, že „za odňatie možnosti konať pred súdom nemožno považovať rozhodnutie, ako výsledok vecnej rozhodovacej činnosti súdu“. V súlade s tým pod postupom súdu v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. možno rozumieť len faktickú procesnú (ne)činnosť súdu, teda procedúru pojednania veci, ktorá predchádza vydaniu konečného rozhodnutia a ktorá má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania a zmarenie možnosti jeho aktívnej účasti na konaní (viď aj ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad z 10. októbra 2012 sp. zn. 6 Cdo 90/2012, 91/2012).

V preskúmvanej veci odporca spochybňuje správnosť tej činnosti odvolacieho súdu, v rámci ktorej na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu a na tom základe podáva záväzný úsudok o prejednávanej veci. Táto činnosť súdu sa označuje ako právne posúdenie veci. Z rozhodujúceho – obsahového – hľadiska teda odporca nenamieta existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ale (len) správnosť právneho posúdenia veci.

Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď tiež R 54/2012 a rozhodnutia najvyššieho súdu napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. Keďže odporca uvedený dovolací dôvod uplatnil v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnuté rozhodnutie posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

Pokiaľ odvolací súd prípadne (ako tvrdí odporca) nesprávne interpretoval alebo aplikoval niektoré ustanovenie Občianskeho zákonníka (o spoločnom nájme, bytových náhradách a pod.), nezakladala by táto nesprávnosť prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

K tej časti dovolania, v ktorej odporca namieta nesprávnosti postupu súdov v procese dokazovania a hodnotenia jeho výsledkov, prípadne pri obstarávaní skutkových podkladov pre rozhodnutie [napríklad z hľadiska pričinenia sa účastníkov o nadobudnutie sporného bytu, ich potrieb alebo odkázanosti na ich bývanie, resp. možnosti uspokojovania bytových potrieb takým alebo onakým spôsobom (bývaním v Trebišove, Moldave nad Bodvou alebo v obci Kazimír)], dovolací súd uvádza nasledovné:

V prípade neúplnosti skutkových zistení alebo nesprávnosti skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012).

Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonal všetky účastníkom navrhované dôkazy, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O.s.p., lebo týmto postupom sa účastníkovi neodníma možnosť pred súdom konať (porovnaj R 37/1993 a R 125/1999).

Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. (viď tiež napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

Treba dodať, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97).

K námietke odporcu, že rozhodnutia súdov sú nedostatočne odôvodnené, dovolací súd uvádza, že judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) už dávnejšie považuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia (len) za „inú vadu konania“, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdzujú tiež rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015).

Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

Najvyšší súd osobitne dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri *Sutyazhnik proti Rusku*, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (*Ryabykh proti Rusku*, rozsudok z roku 2003).

V danom prípade dovolaním napadnuté rozhodnutie uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská procesných strán k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvého stupňa a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa,

stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa. Za vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

Niektoré formulácie obsiahnuté v dovolaní nasvedčujú tomu, že odporca zastáva názor, podľa ktorého v konaní došlo aj k tzv. inej (v § 237 O.s.p. neuvedenej) vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

„Iná procesná vada“ je síce relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), úspešne však môže byť uplatnená iba v procesne prípustnom dovolaní. Konštantná judikatúra najvyššieho súdu zastáva však názor, že takáto vada prípustnosť dovolania nezakladá (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011). I keby teda v preskúmvanej veci došlo k tzv. inej procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladalo by to prípustnosť dovolania odporcu.

Vzhľadom na to, že dovolanie odporcu nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné, nepreukázala sa ním tvrdená procesná vada konania uvedená v § 237 písm. f/ O.s.p. a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani ďalšie vady uvedené v § 237 O.s.p., dovolací súd odmietol jeho dovolanie ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešnej navrhovateľke vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Navrhovateľka nepodala návrh na priznanie náhrady trov dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.), preto jej súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. marca 2016

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková